

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8CoPr/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316217410
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1316217410.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holickej, v spore žalobkyne: G.. L. C., U.. XX.XX.XXXX, E. D. O. XX, R., zastúpenej: SLAVIKATTORNEYS s.r.o., IČO: 50 807 471, so sídlom Mlynarovičova 13, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o určenie, že nedošlo k zániku pracovného pomeru a náhradu mzdy, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 28.januára 2022, č.k. 12Cpr/16/2016-385, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že určuje, že ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru založeného medzi žalobkyňou a žalovaným služobnou zmluvou zo dňa 25. februára 2016 s účinnosťou k 31. augustu 2016 nedošlo a štátnozamestnanecký pomer trvá naďalej.

Vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Konštatoval, že žalobkyňa sa voči žalovanému domáhala, aby súd určil, že k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru založeného medzi žalovaným a žalobkyňou služobnou zmluvou zo dňa 25.02.2016 s účinnosťou k 31. augustu 2016 nedošlo a štátnozamestnanecký pomer trvá naďalej a aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu funkčného platu za obdobie od 19.09.2016 do 30.09.2016 v sume 473,86 eur; od 01.10.2016 do 31.10.2016 v sume 1 042,50 eur; od 01.11.2016 do 30.11.2016 v sume 1 042,50 eur; od 01.12.2016 do 31.12.2016 v sume 1 042,50 eur; od 01.01.2017 do 31.01.2017 v sume 1 088,- eur; od 01.02.2017 do 28.02.2017 v sume 1 088,- eur; od 01.06.2018 do 30.06.2018 v sume 162,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 162,- eur od 11. 06.2018 do zaplatenia. Vychádzal zo zistenia, že na základe výsledku výberového konania na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v dočasnej štátnej službe na funkciu hlavný štátny radca - odborník v odbore 1.03, žalobkyňa a žalovaný uzatvorili dňa 25.02.2016 v písomnej forme služobnú zmluvu, na základe ktorej sa žalobkyňa ako štátny zamestnanec zaviazala vykonávať štátnu službu na štátnozamestnaneckom mieste, konkrétne vo funkcii hlavný štátny radca - odborník, v odbore štátnej služby - 1.03 Medzinárodná spolupráca, finančné prostriedky európskych fondov, v prípade druhu štátnej služby išlo o dočasnú štátnu službu vymedzenú § 17 ods. 3 písm. c) zákona č. 400/2009 Z.z. s časom trvania na dobu určitú, a to na základe výberu číslo SPOU-PO-Vk-2016/12 z 01.02.2016 na voľné štátnozamestnanecké miesto štátneho zamestnanca - odborníka, ktorý je dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby, ktorá trvá najdlhšie do 31.12.2022, pričom v rámci opisu najnáročnejšej činnosti mala žalobkyňa vykonávať koncepčnú a koordinačnú činnosť v oblasti štátnej služby na úrovni ministerstva. Deň vzniku štátnozamestnaneckého pomeru bol dohodnutý na 01.03.2016. Žalovaný listom zo dňa 23.05.2016 oznámil žalobkyňi, že organizačným

opatrením Ministra vnútra SR č. 9/2016 zo dňa 18.05.2016 bolo rozhodnuté o organizačných a systematických zmenách, v rámci ktorých sa s účinnosťou od 01.06.2016 mení podriadenosť z oddelenia Národného projektu Komunitné centrá odborov rozvojových projektov, monitorovania a hodnotenia úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity do podriadenosti oddelenia rozvojových projektov úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, na základe čoho sa štátnozamestnanecké miesto hlavný štátny radca - odborník PT 10, ID 38434, odbor štátnej služby 1.03 Medzinárodná spolupráca, finančné prostriedky európskych spoločenstiev, na ktorom bola žalobkyňa zaradená, začlení bez zmeny do oddelenia rozvojových projektov úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity. Žalovaný dňa 22.08.2016 vystavil žalobkyňi potvrdenie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona ku dňu 31.08.2016, pričom v rámci opisu dôvodu skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalovaný uviedol, že štátnozamestnanecký pomer žalobkyne vznikol 01.03.2016 na základe služobnej zmluvy zo dňa 25.02.2016 s tým, že žalobkyňa bola prijatá do dočasnej štátnej služby podľa § 17 ods. 3 písm. c) zákona č. 400/2009 Z.z. na voľné štátnozamestnanecké miesto odborníka, ktorý bol dočasne potrebný pre plnenie úloh štátnej služby oddelenia rozvojových projektov Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity vo funkcii hlavný štátny radca - odborník, pričom organizačným opatrením ministra vnútra SR zo dňa 17.08.2016 s účinnosťou od 01.09.2016 došlo k zrušeniu miesta (ID 38434), na ktorom žalobkyňa vykonávala štátnu službu odborníka. Uvedený pomer podľa žalovaného skončil uplynutím dočasnej štátnej služby podľa § 52 ods. 1 písm. i) zákona č. 400/2009 Z.z. z dôvodu pomínutia potreby plnenia služobných úloh štátnej služby na Úrade splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity. Takto zistený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa zákona č. 400/2009 Z.z. upravujúce dočasnú štátnu službu (§ 17, 18) a skončenie štátnozamestnaneckého pomeru (§ 46 až 52). Konštatoval, že v prípade dočasnej štátnej služby odborníka podľa § 17 ods. 3 písm. c) zákona č. 400/2009 Z.z. je účelom "uspokojiť" dočasnú potrebu plnenia určitých úloh štátnej služby, pričom dočasná potreba plnenia určitých úloh štátnej služby je viazaná výlučne na existenciu tomu zodpovedajúceho štátnozamestnaneckého miesta odborníka. Inak povedané, ak existuje dočasná potreba plnenia úloh štátnej služby odborníkom, vytvorí sa štátnozamestnanecké miesto odborníka, ktoré sa následne obsadí buď výberom alebo výberovým konaním. Ak dočasná potreba výkonu plnenia úloh štátnej služby pomíne, musí dôjsť k zániku/zrušeniu štátnozamestnaneckého miesta odborníka. To znamená, že ak takéto štátnozamestnanecké miesto odborníka zanikne, zaniká dočasná potreba plnenia úloh štátnej služby odborníkom. Má za to, že doba trvania dočasnej štátnej služby vymedzenej v § 17 ods. 3 písm. c) je už zo zákona vymedzená svojim účelom, a to potrebou dočasne plniť úlohy štátnej služby, teda existenciou štátnozamestnaneckého miesta odborníka. Inak povedané, vznik, trvanie a zánik dočasnej štátnej služby podľa § 17 ods. 3 písm. c) zákona č. 400/2009 Z.z. závisí od dočasnej potreby plniť úlohy štátnej služby, pričom túto dočasnú potrebu možno stotožniť s objektívnou právnou skutočnosťou ohraničujúcou dobu trvania takejto dočasnej štátnej služby - trvaním štátnozamestnaneckého miesta odborníka. V prípade, ak dôjde k zrušeniu takéhoto štátnozamestnaneckého miesta odborníka, zanikne dočasná potreba plnenia úloh štátnej služby odborníkom, na základe čoho dochádza k zániku jeho dočasnej služby, a to bez potreby ďalších právnych úkonov zo strany žalovaného (splnením ponukovej povinnosti a daním písomnej výpovede). V danom prípade nebolo sporné, že medzi žalobkyňou a žalovaným bol založený štátnozamestnanecký pomer na dobu určitú, a teda podľa § 17 ods. 1 zákona č. 400/2009 Z.z. išlo o dočasnú štátnu službu žalobkyne ako štátneho zamestnanca u žalovaného ako služobného úradu. Rovnako bolo nesporné a zároveň aj preukázané, že žalobkyňa bola prijatá do tejto dočasnej štátnej služby na základe výberového konania na voľné štátnozamestnanecké miesto odborníka, ktorý bol dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby. Vzhľadom na uvedené bolo možné prijať záver, že žalobkyňa bola prijatá do dočasnej štátnej služby na voľné štátnozamestnanecké miesto odborníka dočasne potrebného na plnenie úloh štátnej služby. Na základe uvedeného bol toho názoru, že štátnozamestnanecký pomer dočasnej štátnej služby žalobkyne bol založený za účelom dočasnej potreby plnenia úloh štátnej služby žalobkyňou ako odborníčkou, na základe čoho samotný účel tejto dočasnej štátnej služby, predstavujúci objektívnu právnou skutočnosť, je zároveň determinantom doby trvania predmetnej dočasnej štátnej služby. Inak povedané, dočasná štátna služba žalobkyne podľa § 17 ods. 3 písm. c) zákona č. 400/2009 Z.z. trvala dovtedy, dokým bola daná existencia dočasnej potreby plnenia úloh štátnej služby žalobkyňou ako odborníčkou, teda dokým nebolo zrušené štátnozamestnanecké miesto odborníka, na ktoré bola žalobkyňa prijatá. Veľmi podstatnou skutočnosťou pri výklade dĺžky trvania dočasnej štátnej služby žalobkyne bolo aj to, že zákon č. 400/2009 Z.z. dočasnú štátnu službu spája vždy len s naplnením určitého účelu, a to zastupovaním štátneho zamestnanca (do skončenia jeho PN, materskej, rodičovskej dovolenky, atď.), výkonom štátnej služby do obsadenia miesta štátnym zamestnancom v stálej štátnej službe (§ 17 ods. 3 písm. b/) alebo výkonom štátnej služby pre dočasnú potrebu jej výkonu odborníkom.

Zákon č. 400/2009 Z.z. v žiadnom prípade neumožňuje prijať občana SR do dočasnej štátnej služby na základe iného dôvodu, a preto vo všetkých prípadoch musí byť doba trvania dočasnej štátnej služby podľa § 17 limitovaná existenciou účelu jej vzniku. Na uvedené nadväzuje aj ustanovenie § 18 zákona č. 400/2009 Z.z., ktoré výslovne určuje, že doba trvania dočasnej štátnej služby podľa § 17 ods. 3 písm. a) trvá, pokiaľ trvá dôvod na zastupovanie, v prípade dočasnej služby podľa § 17 ods. 3 písm. b) dokonca stanovuje jej maximálnu dĺžku trvania ("... trvá najviac šesť mesiacov...") a v prípade dočasnej služby podľa § 17 ods. 3 písm. c) určuje, že trvá po dobu dohodnutú v služobnej zmluve. Na základe uvedeného výkladom služobnej zmluvy prostredníctvom účelu jej vzniku dospel k záveru, že doba trvania predmetnej dočasnej štátnej služby žalobkyne bola dohodnutá na dobu existencie dočasnej potreby plnenia úloh štátnej služby žalobkyňou ako odborníčkou - teda na dobu trvania štátnozamestnaneckého miesta odborníka, na ktoré bola žalobkyňa prijatá, nie však dlhšie ako do 31.12.2022, pričom dočasná štátna služba žalobkyne zanikne podľa § 52 ods. 1 písm. i) zákona č. 400/2009 Z.z. jej uplynutím, t.j. zánikom existencie dočasnej potreby plnenia úloh štátnej služby žalobkyňou ako odborníčkou - teda zrušením/zánikom voľného štátnozamestnaneckého miesta odborníka, najneskôr však uplynutím doby končiacej 31.12.2022. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania mal za to, že ku dňu 01.09.2016 došlo k zrušeniu štátnozamestnaneckého miesta odborníka, na ktoré bola žalobkyňa prijatá, a keďže takéto zrušenie štátnozamestnaneckého miesta odborníka možno stotožniť so zánikom dočasnej potreby plnenia úloh štátnej správy odborníkom - t.j. žalobkyňou, bol súd toho názoru, že jej štátnozamestnanecký pomer, založený služobnou zmluvou zo dňa 25.02.2016, zanikol zo zákona podľa § 52 ods. 1 písm. i) zákona č. 400/2009 Z.z., a to z dôvodu uplynutia dočasnej štátnej služby. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobu žalobkyne ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol, keďže štátnozamestnanecký pomer žalobkyne, založený služobnou zmluvou zo dňa 26.02.2016, zanikol podľa § 52 ods. 1 písm. i) zákona č. 400/2009 Z.z. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s princípom úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívnej jeho zmeny tak, aby bolo žalobe vyhovené, z dôvodu, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V úvode poukázala na skutočnosť, že v skutkovo a právne obdobných súd druhej inštancie už konštantne rozhoduje o neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Uviedla, že účel vzniku dočasnej štátnej služby žalobkyne nie je právnou skutočnosťou. Účel vzniku štátnozamestnaneckého pomeru nespôsobuje totiž žiaden právny poriadok predpokladaný následok. Následok spočívajúci vo vzniku dočasnej štátnej služby spája s uzatvorením služobnej zmluvy. Následok naopak spočívajúci v skončení dočasnej štátnej služby žalobkyne zo zákona právny poriadok spája len s uplynutím DOHODNUTEJ DOBY jej trvania, ktorá je dohodnutá v služobnej zmluve. Iná právna skutočnosť nevedie ku skončeniu dočasnej štátnej služby žalobkyne zo zákona. Následok spočívajúci v zániku štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne právny poriadok spája len s právnou udalosťou, t.j. uplynutím času dohodnutého v služobnej zmluve. V služobnej zmluve žalobkyne nebolo uvedené iné ako to, že jej štátnozamestnanecký pomer zaniká najneskôr 31.12.2022. Iná skutočnosť zo služobnej zmluvy žalobkyne nevyplýva. Vôbec nevyplýva skutočnosť, že štátnozamestnanecký pomer zaniká skončením projektu alebo inou objektívnou skutočnosťou, o ktorej nieto pochyb kedy nastane, resp. kedy nastala. Mala za to, že v danom prípade je úvaha súdu prvej inštancie logicky nesprávna. Súd prvej inštancie stotožňuje účel vzniku dočasnej štátnej služby žalobkyne s objektívnou právnou skutočnosťou, ktorá determinuje dobu trvania dočasnej štátnej služby. Na druhej strane však uvádza, že doba trvania dočasnej štátnej služby trvala do doby rozhodnutia žalovaného o zrušení štátnozamestnaneckého miesta žalobkyne, t.j. jeho subjektívneho rozhodnutia. Objektívnou skutočnosťou však musí byť právna skutočnosť nezávislá od vôle strán sporu. Súd prvej inštancie nesprávne spája v zmysle stotožnenia ním tvrdeného účelu vzniku dočasnej štátnej služby žalobkyne ako objektívnej skutočnosti determinujúcej dobu trvania jej dočasnej štátnej služby s rozhodnutím žalovaného o zrušení štátnozamestnaneckého miesta, t.j. jeho subjektívnym rozhodnutím. Vytýkala súdu prvej inštancie, že rozhodnutiu o zrušení štátnozamestnaneckého miesta pripisuje dvojaký význam a to, že sa jedná o rozhodnutie o organizačnej zmene, ktoré umožňuje skončenie štátnozamestnaneckého miesta výpoveďou pre nadbytočnosť a súčasne je to dôvod pre skončenie štátnozamestnaneckého pomeru zo zákona pre uplynutie potreby zamestnávania. Tá istá skutočnosť nemôže viesť k dvom rozdielnym právnym následkom. Takýto výklad právnej normy by viedol k absurdným záverom. Zdôraznila, že zánik potreby ďalšieho zamestnávania nie je zákonným dôvodom zániku jej štátnozamestnaneckého pomeru, ale dôvodom pre jeho zánik podaním výpovede podľa ust. § 47 písm. b/ Zákona o štátnej službe.

Zákon o štátnej službe takýto dôvod skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne zo zákona nepozná. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v skutkovo a právne obdobnej veci sp. zn. 4Cdo/96/2019. Rozhodnutie o organizačnej zmene, na ktoré poukazuje v rámci svojej procesnej obrany samotný žalovaný, je subjektívnym rozhodnutím o organizačnej zmene, t.j. individuálnym rozhodnutím zamestnávateľa o znížení počtu zamestnancov z dôvodu hospodárnosti, ktorý vedie k možnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou podľa ust. § 47 písm. b/ Zákona o štátnej službe. Zákonný dôvod vzniku štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne je dočasná potreba odborných činností pre žalovaného. Zákonný dôvod vzniku dočasnej štátnej služby žalobcov t.j. dočasnosť musí byť vyjadrený v služobnej zmluve - ust. § 18 písm. g/ a ust. § 27 ods. 2 písm. j/ Zákona o štátnej službe. Dočasnosť musí byť vyjadrená trvaním doby trvania, t.j. uvedenie dátumu, tak ako tomu bolo v prejednávanej veci, resp. vyjadrením objektívnej skutočnosti, ktorá nevzbudzuje pochybnosti o uplynutí doby trvania. V služobnej zmluve je uvedené len, že dočasná štátna služba žalobcov trvá najdlhšie do 31. decembra 2022. Iná objektívna skutočnosť, ktorou by malo nastať uplynutie dohodnutej doby trvania dočasnej štátnej služby žalobkyne zo služobnej zmluvy nevyplýva. Súd prvej inštancie svojím výkladom citovaných ustanovení Zákona o štátnej službe prejednanú vec nesprávne právne posúdil, keď na zistený skutkový stav veci aplikoval síce správne ustanovenia Zákona o štátnej službe, avšak obsah právnej normy nesprávne interpretoval a dospel tak k právnomu posúdeniu, ktoré z právnej normy nevyplýva. Namietala, že súd prvej inštancie vykladal služobnú zmluvu bez toho, aby vôbec vypočul strany sporu.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že jej odvolanie obsahuje jediný relevantný odvolací dôvod, a to nesprávne právne posúdenie veci, nakoľko žalobkyňa nerozporovala skutkové zistenia. Mal za to, že z obsahu služobnej zmluvy je zrejmé, že žalobkyňa bola prijatá do dočasnej štátnej služby na funkciu odborníka, ktorý je dočasne potrebný na plnenie konkrétnych úloh štátnej služby v rámci konkrétneho projektu. Žalobkyňa pri podpise služobnej zmluvy bola oboznámená s povahou úloh štátnej služby, ktoré bude vykonávať, t.j. že dĺžka trvania štátnej služby závisí od potrieb plnenia úloh odborníka. Podľa § 27 ods. 2 Zákona o štátnej službe medzi podstatnými náležitosťami služobnej zmluvy nie je uvedenie projektu, na ktorý bol prijatý odborník, ktorý je dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby. V konkrétnom prípade je druh služobného pomeru v služobnej zmluve dostatočne určitý, bez toho aby sa trvanie tohto služobného pomeru muselo viazať na celkový projekt, ktorý napokon zastrešuje rôzne pracovné pozície s rôznym zameraním, ako aj rôznym režimom pracovnoprávných vzťahov, a to nielen na Úrade splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity. Organizačným opatrením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bolo jednoznačne deklarované, že žalobkyňa nie je potrebná na plnenie úloh štátnej služby. Uvedeným došlo ku skončeniu dočasnej štátnej služby z dôvodu pominutia potreby plnenia služobných úloh vyplývajúcich z konkrétneho projektu, na plnenie ktorých bola žalobkyňa služobnou zmluvou prijatá. Na základe vyššie uvedeného, štátnozamestnanecký pomer žalobkyne skončil podľa § 52 ods. 1 písm. i) Zákona o štátnej službe uplynutím dočasnej štátnej služby, t.j. zo zákona. Poukázal na to, že žalobkyňa bola počas celého konania zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, advokátom, že právny zástupca nenavrhol vylúčiť žalobkyne v tomto konaní.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie je dôvodné.

5. V preskúmvanej veci bolo zo skutkového hľadiska medzi stranami nesporné, že dňa 25.02. 2016 uzavreli žalobkyňa ako štátny zamestnanec a žalovaný ako služobný úrad služobnú zmluvu s tým, že žalobkyňa bude vykonávať štátnu službu na štátnozamestnaneckom mieste v služobnom úrade vo funkcii hlavný štátny radca - odborník v odbore štátnej služby 1.03 Medzinárodná spolupráca, finančné prostriedky európskych spoločenských, s druhom štátnej služby - dočasná štátna služba podľa § 17 ods. 3 písm. c) Zákona o štátnej službe, s časom trvania na dobu určitú - na základe výberu číslo SPOU-PO-Vk-2016/12 z 1.02. 2016 na voľné štátnozamestnanecké miesto štátneho zamestnanca - odborníka, ktorý je dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby - trvá najdlhšie do 31. decembra 2022. Žalovaný vydal dňa 22. augusta 2006 Potvrdenie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru so žalobkyňou na základe zákona ku dňu 31. augusta 2016, z dôvodu, že organizačným opatrením MV SR č. 12/2016 zo dňa 17. augusta 2016 s účinnosťou od 1. septembra 2016 došlo k

zrušení ID 38434, funkcie hlavný štátny radca, na ktorom vykonávala dočasnú štátnu službu odborníka, štátnozamestnanecký pomer tak skončil uplynutím dočasnej štátnej služby podľa § 52 ods. 1 písm. i) Zákona o štátnej službe z dôvodu pominutia potreby plnenia služobných úloh štátnej služby na Úrade splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity

6. Žalobkyňa namietala, že jej štátnozamestnanecký pomer na základe zákona nemohol zaniknúť podľa § 52 ods. 1 písm. i) Zákona o štátnej službe, pretože nedošlo k uplynutiu doby trvania dočasnej štátnej služby, ktorá bola dohodnutá v služobnej zmluve do 31.12.2022 a z obsahu služobnej zmluvy nie je možné žiadnym prípustným výkladom dospieť k záveru o inak vyjadrenej dobe trvania dočasnej štátnej služby. Uviedla, že vymedzenie účelu dočasnej štátnej služby, resp. účelu uzavretia služobnej zmluvy v dočasnej štátnej službe, presným a nepochybným spôsobom v služobnej zmluve absentuje a v tejto súvislosti poukazovala na jej prípadnú neplatnosť. Mala za to, že dočasná štátna služba končí uplynutím doby jej trvania a tento spôsob skončenia dočasnej štátnej služby na základe zákona je označovaný ako uplynutie dočasnej štátnej služby. Namietala skončenie štátnozamestnaneckého pomeru z dôvodu prijatia organizačného opatrenia žalovaným, ktorým zrušil jej štátnozamestnanecké miesto, a to odkazom na uplynutie dočasnej štátnej služby v zmysle § 52 ods. 1 písm. i) Zákona o štátnej službe, pretože takýto dôvod skončenia dočasnej štátnej služby na základe Zákona neexistuje a takýto dôvod zakladá možnosť skončiť dočasnú štátnu službu len na základe výpovede podľa § 47 písm. b) Zákona o štátnej službe.

7. Žalovaný poukazoval na znenie dôvodovej správy k § 52 ods. 1 písm. i) Zákona o štátnej službe, podľa ktorej k skončeniu dočasnej štátnej služby spravidla dôjde uplynutím dohodnutej (resp. ustanovenej) doby, prípadne na základe toho, že nastane zákonom ustanovený predpoklad, ktorý je dôvodom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v dočasnej štátnej službe a v tejto súvislosti argumentoval, že predpokladom pre skončenie štátnozamestnaneckého pomeru v dočasnej štátnej službe je zaniknutie dôvodu, na základe ktorého štátnozamestnanecký pomer v dočasnej štátnej službe vznikol. Žalovaný mal za to, že pokiaľ potreba plnenia služobných úloh vykonávaných žalobkyňou v dočasnej štátnej službe pominula 1.9.2016, týmto dňom uplynula doba určitá vymedzením účelu, na ktorý bola služobná zmluva uzatvorená. Žalovaný poukazoval na to, že trvanie dočasnej štátnej služby je vo všeobecnosti podmienené existenciou dôvodu, na základe ktorého štátnozamestnanecký pomer v dočasnej štátnej službe vzniká, v prípade žalobkyne išlo o dočasnú potrebu plniť úlohy vyplývajúce z národného projektu v oblasti terénnej a sociálnej práce a komunitných centier financované z eurofondov. V prípade žalobkyne tak bolo trvanie dočasnej štátnej služby podmienené dočasnou potrebou plnenia úloh vyplývajúcich z projektov. Vydaným organizačným opatrením žalobkyňa prestala byť potrebná na plnenie úloh štátnej služby a dočasnosť jej výkonu uplynula dňom 1.9.2016. Tým, že pominuli potreby plnenia služobných úloh štátnej služby na Úrade splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, skončil štátnozamestnanecký pomer žalobkyne týmto dňom uplynutím dočasnej štátnej služby.

8. Z ustanovenia § 17 ods. 1 Zákona o štátnej službe č. 400/2009 Z.z. vyplýva, že dočasná štátna služba je štátna služba na určitú dobu. Z § 17 ods. 3 cit. zák. možno vyvodiť, že do dočasnej štátnej služby možno prijať občana, ktorý sa uchádza o štátnu službu, a to buď bez výberového konania či bez výberu alebo na základe výberového konania či na základe výberu. V § 17 ods. 3 cit. zák. sú upravené aj konkrétne dôvody prijatia uchádzača do dočasnej štátnej služby, a to buď na zastupovanie štátneho zamestnanca (písm.a), na voľné štátnozamestnanecké miesto do obsadenia tohto miesta štátnym zamestnancom v stálej štátnej službe (písm. b), alebo na voľné štátnozamestnanecké miesto odborníka, ktorý je dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby (písm.c). Možno tak konštatovať, že zákonnými dôvodmi vzniku dočasnej štátnej služby, sú zastupovanie štátneho zamestnanca, voľné štátnozamestnanecké miesto dočasne neobsadené štátnym zamestnancom v stálej štátnej službe a voľné štátnozamestnanecké miesto odborníka dočasne potrebného na plnenie úloh štátnej služby. Existencia jedného z týchto zákonných dôvodov je predpokladom vzniku ako i ďalšieho trvania dočasnej štátnej služby. Z podstaty dočasnej štátnej služby tak možno vyvodiť, že jej trvanie je podmienené existenciou zákonného dôvodu, na základe ktorého štátnozamestnanecký pomer v dočasnej štátnej službe vznikol.

9. V § 52 ods.1 Zákona o štátnej službe sú taxatívne vymenované právne skutočnosti, na základe ktorých dochádza ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona. Podľa § 52 ods.1 písm. i) Zákona o štátnej službe, štátnozamestnanecký pomer sa skončí uplynutím dočasnej štátnej služby. Z dôvodovej správy k ust. § 52 ods. 1 písm. i) Zákona o štátnej službe vyplýva, že ak je dôvodom

skončenia štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona uplynutie dočasnej štátnej služby, tak ku skončeniu dočasnej štátnej služby spravidla dôjde uplynutím dohodnutej (resp. ustanovenej) doby, prípadne na základe toho, že nastane zákonom ustanovený predpoklad, ktorý je dôvodom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru v dočasnej štátnej službe.

10. V prípade štátnozamestnaneckého pomeru v dočasnej štátnej službe, ktorá je obmedzená na dobu určitú a ktorej doba trvania musí byť uvedená v služobnej zmluve, prichádza do úvahy skončenie štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona zásadne uplynutím dohodnutej doby trvania dočasnej štátnej služby podľa § 52 ods. 1 písm. i), pokiaľ skôr nedôjde k jeho skončeniu z dôvodu, že nastane niektorý zákonom ustanovený predpoklad, ktorý je dôvodom skončenia štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 52 ods. 1 písm. a) až h) Zákona o štátnej službe.

11. V preskúmvanej veci je zákonným dôvodom vzniku štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne v dočasnej štátnej službe voľné štátnozamestnanecké miesto odborníka - hlavného štátneho radcu na plnenie úloh v príslušnom odbore štátnej služby (1.03 Medzinárodná spolupráca, finančné prostriedky európskych spoločenských). Ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona však nedochádza automaticky samotným zánikom zákonného dôvodu, ktorý bol predpokladom vzniku dočasnej štátnej služby. V prípade ak by zaniknutie dôvodu vzniku dočasnej štátnej služby malo za následok zánik dočasnej štátnej služby a tým aj skončenie štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona, nebolo by potrebné dobu trvania dohodnúť v služobnej zmluve, ktorej obligatórnou náležitosťou je aj čas trvania dočasnej štátnej služby (§ 27 ods. 2 písm. j)) so zreteľom na to, že dočasná štátna služba odborníka, ktorý je dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby, trvá po dobu dohodnutú v služobnej zmluve (§ 18 písm. g/). Odvolací súd preto zastáva názor, že zánik zákonného dôvodu vzniku dočasnej štátnej služby môže privodiť skončenie štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona podľa § 52 ods. 1 písm. i) len v prípade, ak bolo trvanie dočasnej štátnej služby výslovne (celkom jednoznačne) dohodnuté v služobnej zmluve v závislosti od doby trvania zákonného dôvodu vzniku dočasnej štátnej služby. Pre zánik štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne na základe zákona podľa § 52 ods. 1 písm. i) v danej veci preto nepostačuje len skutočnosť, že trvanie dočasnej štátnej služby ako takej je vo svojej podstate viazané na trvanie zákonného dôvodu vzniku dočasnej štátnej služby, resp. na potreby plnenia úloh štátnej služby. Nejde totiž o takú právne relevantnú skutočnosť, s ktorou by Zákon o štátnej službe bez ďalšieho spájal skončenie štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona a zánik zákonného dôvodu vzniku dočasnej štátnej služby nemožno subsumovať ani pod uplynutie dočasnej štátnej služby, za ktoré sa považuje uplynutie dohodnutej doby trvania dočasnej štátnej služby.

12. V posudzovanej veci žalovaný nenáležite s odkazom na dôvodovú správu k § 52 ods. 1 písm. i) Zákona o štátnej službe argumentuje, že pokiaľ je predpokladom pre skončenie štátnozamestnaneckého pomeru v dočasnej štátnej službe zaniknutie dôvodu, na základe ktorého štátnozamestnanecký pomer v dočasnej štátnej službe vznikol, tak potom tým, že potreba plnenia služobných úloh vykonávaných žalobkyňou v dočasnej štátnej službe; ako dôvod jej vzniku; pominula 01.09.2016, týmto dňom uplynula doba určitá vymedzením účelu, na ktorý bola služobná zmluva uzatvorená. Samotným zánikom účelu, pre ktorý bola služobná zmluva so žalobkyňou uzatvorená, teda pominutím potreby plnenia služobných úloh vyplývajúcich z národných projektov, nezánikol štátnozamestnanecký pomer na základe zákona uplynutím dočasnej štátnej služby. Zákon o štátnej službe nepripúšťa iné dôvody zániku štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona ako tie, ktoré sú taxatívne vymenované v kogentnom ust. § 52 ods. 1 pod písm. a) až i), a preto ani jeho extenzívnym výkladom na základe dôvodovej správy nemožno rozširovať okruh týchto dôvodov o iné právne skutočnosti. Odvolací súd preto na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 52 ods. 1 písm. i) nemohlo v danom prípade dôjsť len samotným zánikom (pominutím) potreby plnenia služobných úloh vykonávaných žalobkyňou v dočasnej štátnej službe, resp. zaniknutím účelu, na ktorý bola služobná zmluva uzatvorená. Neobstojí tak obrana žalovaného, že už z názvu štátnozamestnaneckého miesta, na ktorom bola žalobkyňa zaradená, vyplýva, že ide o dočasné plnenie úloh štátnej správy, a to len počas trvania potreby plnenia takýchto úloh.

13. Pre posúdenie, či v prípade žalobkyne došlo ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona uplynutím dočasnej štátnej služby, je rozhodujúce dojednanie trvania dočasnej štátnej služby v služobnej zmluve. Trvanie dočasnej štátnej služby môže byť vymedzené konkrétnym obdobím (časovým údajom) alebo aj iným nepochybným spôsobom tak, že môže závisieť od splnenia

určitej podmienky, resp. od toho, kedy nastane určitá právna skutočnosť, ktorou môže byť aj potreba vykonávania (doba trvania) určitých prác. Pre posúdenie skončenia štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona uplynutím dočasnej štátnej služby podľa § 52 ods. 1 písm. i) je v preskúmvanej veci podstatné dojednanie doby trvania dočasnej štátnej služby stranami v služobnej zmluve. V danom prípade bol v služobnej zmluve dohodnutý čas trvania: "doba určitá - na základe výberu číslo SPOU-PO-Vk-2016/12 z 01.02.2016 na voľné štátnozamestnanecké miesto štátneho zamestnanca - odborníka, ktorý je dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby - trvá najdlhšie do 31. decembra 2022".

14. V prípade, ak by malo mať pominutie potreby vykonávania služobných úloh žalobkyňou; teda zánik účelu, na ktorý bola služobná zmluva uzatvorená; za následok skončenie štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona, musel by byť v služobnej zmluve čas trvania doby dočasnej štátnej služby dohodnutý na dobu trvania jej účelu - potrebu vykonávania služobných úloh štátnej služby, t.j. vykonávania prác národného projektu v oblasti terénnej a sociálnej práce a komunitných centier. V danom prípade však takého dojednanie v služobnej zmluve absentuje, doba trvania dočasnej štátnej služby nebola vymedzená v služobnej zmluve účelom, pre ktorý bola so žalobkyňou uzatvorená. Žalovaný si tak nedohodol so žalobkyňou v služobnej zmluve dobu trvania dočasnej štátnej služby dobou potreby vykonávania služobných úloh vyplývajúcich z národných projektov, na ktoré bola vybratá/prijatá. Pokiaľ žalovaný skončil so žalobkyňou štátnozamestnanecký pomer na základe zákona z dôvodu pominutia potreby plnenia služobných úloh štátnej služby na Úrade splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, a čas trvania dočasnej štátnej služby nebol dohodnutý na dobu potreby vykonávania týchto prác, dospel odvolací súd k záveru, že dôvod skončenia štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona podľa § 52 ods. 1 písm. i) nebol daný.

15. Nad rámec uvedeného odvolací súd dodáva, že dobu trvania dočasnej štátnej služby je možné dojednať aj dobou trvania zákonného dôvodu vzniku dočasnej štátnej služby. Doba trvania je preto možné v služobnej zmluve vymedziť aj samotným zákonným dôvodom pokiaľ sa vopred nedá stanoviť presný termín, dokedy bude tento dôvod trvať; dobu tak možno vymedziť napr. návratom na pracovisku dočasne neprítomného štátneho zamestnanca z materskej dovolenky alebo po práceneschopnosti, dobou trvania (existenciou) voľného štátnozamestnaneckého miesta odborníka potrebného na plnenie úloh štátnej služby. Potom, ak by bol v danom prípade čas trvania dočasnej štátnej služby dohodnutý v služobnej zmluve v časti d) označenej ako čas trvania kombinovane, a to viazaním určitej doby trvania dočasnej štátnej služby na voľné štátnozamestnanecké miesto, na ktoré bola žalobkyňa dočasne prijatá na plnenie úloh štátnej služby, ako aj konkrétnym časovým údajom vymedzujúcim maximálnu dobu trvania štátnozamestnaneckého pomeru v dočasnej štátnej službe, teda podľa toho, ktorá doba uplynie skôr, došlo by ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona podľa § 52 ods. 1 písm. i) zánikom tohto voľného miesta, na existenciu ktorého, ako zákonného dôvodu vzniku dočasnej štátnej služby, bolo trvanie doby dočasnej štátnej služby viazané, a to bez zreteľa na skutočnosť, akým spôsobom toto voľné miesto zaniklo. Pokiaľ by dohodnutá doba trvania dočasnej štátnej služby závisela od existencie dôvodu jej vzniku, t.j. voľného štátnozamestnaneckého miesta dočasne vytvoreného pre odborníka, potom by došlo v prípade zrušenia tohto miesta; hoci aj organizačným opatrením žalovaného; ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona uplynutím dočasnej štátnej služby; a to i bez ohľadu na to, že by projekty, pre ktoré bolo miesto vytvorené, naďalej trvali.

16. Žalovaný však v danom prípade netvrdil, že by v služobnej zmluve bola dohodnutá doba trvania dočasnej štátnej služby kombinovane tak, že by bola viazaná aj na existenciu a trvanie voľného štátnozamestnaneckého miesta žalobkyne, ktorého zánikom; jeho zrušením organizačným opatrením; by došlo ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona uplynutím dočasnej štátnej služby. Žalovaný sa v konaní dovoľával skončenia štátnozamestnaneckého pomeru len s ohľadom na vymedzenie účelu, na ktorý bola služobná zmluva so žalobkyňou uzatvorená a na pominutie potreby plnenia služobných úloh žalobkyňou, neargumentoval tým, že doba trvania bola v služobnej zmluve dohodnutá; okrem dátumu; aj inou objektívnou právnou skutočnosťou či udalosťou, a nespochybňoval ani tvrdenia žalobkyne o nedojednaní inej doby trvania dočasnej štátnej služby v služobnej zmluve. Žalovaný nebol v konaní prezentovaný jeho zámer premietnuť do určitej doby trvania v služobnej zmluve zákonný dôvod vzniku dočasnej štátnej služby - voľné štátnozamestnanecké miesto odborníka, ktorý je dočasne potrebný na plnenie úloh štátnej služby, a obmedziť tak v služobnej zmluve dobu trvania dočasnej štátnej služby na existenciu / dobu trvania voľného miesta, na ktoré bola žalobkyňa vybratá/prijatá. Nie je tak možné dospieť k záveru o inak vyjadrenej dobe trvania dočasnej štátnej služby v služobnej zmluve ako len časovým údajom najdlhšie do 31.12.2022. Napokon sa žiada dodať,

by pokiaľ by aj žalovaný chcel v služobnej zmluve trvanie dočasnej štátnej služby viazať na voľné štátnozamestnanecké miesto, nebolo by možné považovať takéto vyjadrenie doby určitej za dostatočne zrozumiteľné vymedzenie doby trvania dočasnej štátnej služby, a pretože ide o podstatnú náležitosť služobnej zmluvy, v tejto časti by bolo dojednanie doby trvania na základe inej právnej skutočnosti neplatné pre jeho neurčitosť a nezrozumiteľnosť podľa § 37 ods. 1 Obč. zák.

17. Na podporu uvedených záverov odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 96/2019 zo dňa 29. apríla 2020 v skutkovo a právne obdobnej veci, v ktorom dovolací súd dospel k záveru, že pokiaľ žalovaný listom z 22. augusta 2016 vystavil žalobkyni potvrdenie o skončení štátnozamestnaneckého pomeru na základe zákona zrušením funkcie vykonávanej žalobkyňou, postupoval v rozpore so zákonom, nakoľko v zákone č. 400/2009 Z.z. vôbec nie je upravený priamy následok - skončenie štátnozamestnaneckého pomeru zrušením funkcie vykonávanej štátnym zamestnancom v dočasnej štátnej službe počas doby jej trvania - ako jeden zo spôsobov zániku štátnozamestnaneckého pomeru zo zákona (viď § 52 ods. 1 zákona č. 400/2009 Z.z.). Je preto jednoznačné, že dočasná štátna služba žalobkyne zrušením ID 43473, funkcie hlavný štátny radca, na ktorom žalobkyňa vykonávala dočasnú štátnu funkciu odborníka, neskončila a trvá naďalej "najdlhšie do 31. decembra 2022". Uvedené však môže byť - za splnenia zákonných predpokladov - dôvodom pre skončenie štátnozamestnaneckého pomeru so žalobkyňou výpoveďou pre nadbytočnosť podľa § 47 ods. 1 písm. b/ zákona č. 400/2019 Z.z. Konštatoval, že zrušením štátnozamestnaneckého miesta, na ktoré je prijatý zamestnanec do dočasnej štátnej služby, pričom k tomuto zrušeniu došlo skôr než nastalo uplynutie času trvania dočasnej štátnej služby, nedochádza k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru zo zákona. Dovolací súd preto zdôraznil, že odvolací súd správne vec právne posúdil, ak vychádzal zo skutočnosti, že Zákon o štátnej službe vôbec nepozná dôvod skončenia dočasnej štátnej služby z dôvodu prijatia organizačného opatrenia, v dôsledku ktorého došlo k zrušeniu štátnozamestnaneckého miesta žalobkyne, a bol preto správneho právneho názoru, že k skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne nedošlo, nakoľko nedošlo k uplynutiu dohodnutej doby trvania štátnozamestnaneckého pomeru dojednanej v služobnej zmluve.

18. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). V nadväznosti na uvedené Ústavný súd SR vníma ako ústavne nesúladnú aj existenciu rozhodnutí krajského súdu vydaných v skutkovo identických prípadoch, v ktorých rozhodol odchylným spôsobom (viď napr. bod 27 nálezu sp.zn. I. ÚS 168/2018).

19. So zreteľom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že pri zodpovedaní otázky skončenia štátnozamestnaneckého pomeru možno zabezpečiť dôsledné rešpektovanie zásady právnej istoty vyjadrenej v čl. 2 Základných zásad C.s.p. iba tak, že odvolací súd, resp. senát rozhodujúci v preskúmvanej veci, bude vychádzať z právnych záverov vyslovených v rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 8CoPr/3/2019-124, 8CoPr/5/2019-139, 5CoPr/7/2018-121, 16CoPr/9/2019-170. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné rešpektovať v danej otázke prevažujúci názor jednotlivých senátov Krajského súdu v Bratislave v záujme zabezpečenia právnej istoty všetkých dotknutých subjektov ako i naplnenia princípu predvídateľnosti rozhodovania znamenajúceho, že strany v spore môžu legitímne očakávať, že štátne orgány budú v skutkovo a právne porovnateľných prípadoch rozhodovať rovnako. Odvolací súd preto považoval za nevyhnutné vychádzať z právnych záverov vyslovených v totožných prípadoch a prikloniť sa k právnenému názoru prezentovanému väčšinou odvolacích senátov na Krajskom súde v Bratislave vyjadrenom v ďalších obdobných prípadoch.

20. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 C.s.p. a v súlade s ust. § 52 ods. 3 Zákona o štátnej službe určil, že ku skončeniu štátnozamestnaneckého pomeru založeného medzi žalobkyňou a žalovaným k 31. augustu 2016 nedošlo a štátnozamestnanecký pomer trvá naďalej, a vo zvyšnej časti, ktorým bola žaloba zamietnutá čo do zaplatenia náhrady funkčného platu, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 389 ods. 1 písm. a), písm. c) C.s.p., v ktorej časti vecne posúdi opodstatnenosť zostávajúceho nároku žalobkyne z hľadiska relevantnej právnej úpravy a argumentácie strán s tým, že svoje úvahy, na základe ktorých dospeje k rozhodnutiu náležitým (zákonným, zrozumiteľným) spôsobom

odôvodní a v novom rozhodnutí o veci rozhodne o náhrade trov aj tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).